

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **T. P.**

oskarżonego o czyn z art. 189a § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 września 2020 r.,

skargi obrońcy oskarżonego,

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa (...),

uchylającego wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt

XVI K (...), i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

**2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć
oskarżonego T. P..**

UZASADNIENIE

T. P. został oskarżony o to, że:

- w okresie od 2013 r. do 1 marca 2015 r., wspólnie z innymi ustalonymi osobami brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej działającej na terenie miast województwa (...), m.in. C., mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, mieniu, wolności, a to m.in. wymuszeń rozbójniczych, handlu ludźmi, tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. (pkt 1 aktu oskarżenia);

- w okresie od 23 lipca 2013 r. do listopada 2013 roku w C. i innych miastach województwa (...) i (...), wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, działając w zorganizowanej grupie przestępczej, dopuścił się handlu ludźmi w ten sposób, że poprzez zwerbowanie P. W., a następnie jego przetransportowanie przez inną ustaloną osobę na terytorium Republiki Federalnej Niemiec oraz wprowadzenie w błąd co do charakteru i warunków pracy jaką miał wykonywać, jak również wykorzystanie jego krytycznego położenia, doprowadził do wykorzystania go w pracy o charakterze przymusowym, w sposób poniżający godność człowieka, a to poprzez przetrzymywanie w określonych miejscach, arbitralne nakładanie kar, konfiskowanie wynagrodzenia za pracę, przy czym z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu, tj. o przestępstwo z art. 189a § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. (pkt 2 aktu oskarżenia);
- w nieustalonym dniu października 2014 r. w C., działając wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uczestniczył w obrocie środkami odurzającymi w postaci marihuany, w ten sposób, iż nabył od nieustalonej osoby nie mniej niż 1 gram marihuany, a następnie udzielił go za kwotę 30 złotych M. S., przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 3 aktu oskarżenia);
- w okresie między grudniem 2014 r. a kwietniem 2015 r., w R., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry podjętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z D. S., za pomocą gróźb zamachu na życie lub zdrowie usiłował doprowadzić A. B. do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 12.000,00 złotych, przy czym z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. przy zast. art. 65 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k. (pkt 4 aktu oskarżenia);
- w okresie między grudniem 2014 r. a kwietniem 2015 r., w R., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry podjętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z D. S., za pomocą gróźb zamachu na życie lub zdrowie usiłował doprowadzić B. D. do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 12.000,00 złotych, a zarzucanego mu

czynu nie zrealizował z uwagi na postawę pokrzywdzonej, przy czym z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 12 k.k. (pkt 5 aktu oskarżenia).

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt XVI K (...):

- w punkcie 18 uniewinnił T. P. od popełnienia czynów zarzuconych mu w punktach I II IV i V (uwaga: w części wstępnej wyroku przyjęto numerację rzymską, w odróżnieniu od aktu oskarżenia, w którym czyny uszeregowano według numeracji arabskiej);

- pkt 19 uznał T. P. za winnego tego, że w nieustalonym dniu października 2014 r., w C., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 30 zł udzielił M. S. środek odurzający w postaci w 1 g marihuany, przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. przestępstwa z art. 59 ust. 3 w zw. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 30 zł;

- w pkt 20 na podstawie art. 45 § 1 kk za przestępstwo przypisane mu w punkcie 19 orzekł wobec T. P. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w kwocie 30 zł.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez prokuratora m.in. na niekorzyść T. P., „w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o winie, z wyjątkiem rozstrzygnięcia zawartego w pkt 18 zaskarżonego wyroku w zakresie odnoszącym się do zarzucanego mu czynu punktem I i II aktu oskarżenia, w pkt 19 zaskarżonego wyroku”. Apelujący zarzucił:

„1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, poprzez:

- a. naruszenie art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez niedostateczne i częściowo błędne wyjaśnienie podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku w stosunku do T. P. i niewskazanie dlaczego przeprowadzone dowody uzasadniają uniewinnienie tego oskarżonego od czynu opisanego w pkt II, IV, V aktu oskarżenia,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, poprzez wyrażenie nietrafnego poglądu, iż T. P. swoim zachowaniem nie zrealizował znamion czynu zarzucanych mu aktem oskarżenia w punktach IV i V, podczas gdy prawidłowa ocena w/w okoliczności prowadzi do wniosków odmiennych.”

W związku z podniesionymi zarzutami wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 lutego 2020 r., sygn. akt II AKa (...), uchylono rozstrzygnięcie z punktu 18 wyroku w części, w jakiej dotyczy ono uniewinnienia oskarżonego T. P. od czynu opisanego w punkcie 3.II. (tj. czynu z art. 189a k.k.) części wstępnej wyroku i w tym zakresie przekazano sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania (pkt 1). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy co do T. P..

Podstawą uchylenia przedmiotowego wyroku było stwierdzenie, że Sąd I instancji nie wyjaśnił w sposób przekonywujący i miarodajny powodów, dla których za wiarygodne uznał zeznania złożone przez pokrzywdzonego P. W. na rozprawie głównej w zakresie, w jakim dotyczą one omawianego czynu zarzucanego oskarżonemu T. P.. W ocenie Sądu odwoławczego Sąd I instancji nie wyjaśnił w czym upatruje tego, że pokrzywdzony „przekonywująco wyjaśnił zmianę swojego stanowiska”, toteż „w zakresie oceny zeznań P. W., ich analiza i ocena nosi, o ile nie w ogóle cechy dowolności, to z pewnością cechy braku wnikliwości i w konsekwencji co najmniej przedwczesności”. Uzasadniając trafność podniesionego zarzutu Sąd Apelacyjny stwierdził również, że chybione jest twierdzenie Sądu I instancji co do braku w sprawie jakichkolwiek dowodów, aby oskarżony T. P. uczestniczył w przestępczym procederze tzw. handlu ludźmi, działając konkretnie na szkodę pokrzywdzonego P. W.. Sąd odwoławczy odniósł się do zeznań świadka, dokonał ich analizy i wskazał, że ocena dowodów, w tym zeznań ww. świadka przeprowadzona przez Sąd Okręgowy nie była poprawna. W punkcie 5.3.1.4.1. formularza uzasadnienia (gdzie wskazuje się na przyczyny, zakres i podstawę prawną uchylenia wyroku) Sąd Apelacyjny wskazał na art. 454 § 1 k.p.k.

jako podstawę uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w odniesieniu do oskarżonego T. P..

Wyrok Sądu Apelacyjnego został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego T. P. skargą wniesioną na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k., w części, na korzyść oskarżonego, „a to w zakresie pkt 1 wyroku, w zakresie w jakim uchyła rozstrzygnięcie zawarte w pkt 18 wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 stycznia 2019 roku, sygn. akt XVI K (...) w części w jakiej dotyczy ono uniewinnienia oskarżonego T. P. od czynu opisanego w pkt 3.II. części wstępnej wyroku Sądu Okręgowego w K. (co do zbrodni handlu ludźmi tj. czynu z art. 189a § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.).

Skarżący zarzucił w niej:

„I. obrazę przepisów postępowania, a to art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 433 § 1 k.p.k., 434 § 1 pkt 1), pkt 2) k.p.k., art. 435 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez wydanie orzeczenia przez Sąd Apelacyjny w (...) z przekroczeniem granic środka odwoławczego — apelacji prokuratora, na skutek wadliwego ustalenia zakresu zaskarżenia apelacji, nadto ustalenia, iż wolą oskarżyciela publicznego było zaskarżenie orzeczenia uniewinniającego T. P. od zarzutu dopuszczenia się przez niego zbrodni handlu ludźmi w sytuacji, gdy zarzut postawiony w apelacji nie został w żadnej mierze uzasadniony, a więc de facto nie był postawiony i był sprzeczny z podanym przez prokuratora zakresem zaskarżenia apelacji, który to zakres wyłączał z woli kontroli instancyjnej prokuratora uniewinnienie T. P. od zarzutu handlu ludźmi, co doprowadziło do naruszenia prawa oskarżonego T. P. do rzetelnego i sprawiedliwego procesu z uwagi na fakt, iż orzeczenie w tym zakresie należało uznać za prawomocne, a ponowny proces zbędny i wadliwe skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania;

II. obrazę przepisu art. 17 § 1 pkt 9) k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9) k.p.k. poprzez orzeczenie przez Sąd Apelacyjny w (...) w zaskarżonym niniejszą skargą zakresie mimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, a więc orzeczenie w sytuacji występowania okoliczności wyłączającej postępowanie, a to wobec braku skargi (etapowej - apelacji) i uprawomocnienia się wyroku w części dotyczącej

uniewinnienia T. P. od zarzutu popełnienia zbrodni handlu ludźmi (art. 189a § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.), co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą;

III. wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a to 439 § 1 pkt 8) k.p.k. poprzez orzeczenie przez Sąd Apelacyjny w (...) w zaskarżonym niniejszą skargą zakresie mimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, a więc orzeczenie w sytuacji występowania okoliczności wyłączającej postępowanie, a to wobec braku skargi (etapowej - apelacji) i uprawomocnienia się wyroku w części dotyczącej uniewinnienia T. P. od zarzutu popełnienia zbrodni handlu ludźmi (art. 189a § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.), a zatem orzeczenie mimo, iż postępowanie karne co do tego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone”.

W oparciu o powyższe zarzuty, na zasadzie art. 539e § 2 k.p.k. obrońca T. P. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku we wskazanym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna.

Autor skargi tak naprawdę, za pomocą trzech sformułowanych w niej zarzutów, chce doprowadzić do tego, aby Sąd Najwyższy ocenił, czy Sąd Apelacyjny nie naruszył przepisów wyznaczających granice rozpoznania środka odwoławczego oraz zakazu reformationis in peius. Tymczasem badanie tych kwestii nie jest możliwe w procedurze skargowej. Podstawy wniesienia skargi zostały przez ustawodawcę ujęte bardzo wąsko. Skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub z powodu naruszenia art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., a zatem jedynie wówczas, gdy uchylenie wyroku sądu I instancji nastąpiło pomimo tego, że nie zaistniała jedna z podstaw do wydania takiego orzeczenia, określonych właśnie w art. 437 § 2 k.p.k.

Jeżeli chodzi o zakres rozpoznania skargi, to Sąd Najwyższy, szanując treść art. 536 k.p.k., który to przepis znajduje odpowiednie zastosowanie w tym postępowaniu w myśl art. 539f k.p.k., może ją rozpoznawać jedynie w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym - tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k., przy czym nie wymaga głębszego

uzasadniania bezprzedmiotowość stosowania art. 455 k.p.k. w postępowaniu skargowym.

Wobec jednoznacznego wytyczenia przez ustawodawcę podstaw wniesienia skargi i granic jej rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może dowolnie kształtować zakresu swojej kognicji przy rozpoznaniu tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. A właśnie tego domaga się adwokat oskarżonego argumentując, że sposób ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w procedurze skargowej jest nieprawidłowy, konkretnie zbyt wąski. Trzeba podkreślić, że problem podniesiony w skardze był już przedmiotem wielu rozstrzygnięć Sądu Najwyższego, także rozbieżnych, co doprowadziło do wydania uchwały składu siedmiu Sędziów z dnia 22 maja 2019 r. (I KZP 1/19, OSNK 2019, z. 6, poz. 30). Sąd Najwyższy stwierdził w niej, że „określone w art. 539a § 3 k.p.k. podstawy skargi na wyrok kasatoryjny nie uprawniają - co do zasady - Sądu Najwyższego do badania naruszenia przez sąd drugiej instancji przepisów wyznaczających granice rozpoznania środka odwoławczego oraz granice możliwych następstw tego rozpoznania”. Pogląd ten podziela skład orzekający w tej sprawie. Słusznie wskazano w uzasadnieniu tej uchwały, że „skoro art. 539a § 3 k.p.k. określa precyzyjnie podstawy skargi i skoro według art. 536 k.p.k., mającego odpowiednie zastosowanie w postępowaniu skargowym (art. 539f k.p.k.), nie wolno wyjść - co do zasady - poza granice podniesionych w skardze zarzutów, to siłą rzeczy Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania, czy sąd odwoławczy, wydając wyrok kasatoryjny, wykracza poza granice rozpoznania sprawy w postępowaniu drugoinstancyjnym oraz granice możliwych następstw tego rozpoznania. Postępowanie sądu ad quem wbrew tej regule, a więc zignorowanie przepisów określających zakres rozpoznania środka odwoławczego lub zakres możliwych rozstrzygnięć będących skutkiem jego rozpoznania, żadną miarą nie sposób uznać za zdarzenie mieszczące się w kręgu podstaw, o których mowa w art. 539a § 3 k.p.k. Unormowanie w tym zakresie jest wyjątkowo jasne. Gdyby intencja ustawodawcy była inna, niż ukazuje ją rezultat wykładni językowej, brzmienie analizowanego przepisu byłoby zgoła odmienne. W żadnym razie za uprawnieniem do oparcia skargi samoistnie na zarzutach obraży art. 433 § 1, art. 434 § 1, art. 435 i art. 440 k.p.k., nie przemawia wnioskowanie *a fortiori* - i to nawet wówczas, gdy niedozwolone wyjście przez sąd drugiej instancji

poza granice zaskarżenia legło w głównej mierze (lub wyłącznie) u podstaw wyroku o charakterze kasatoryjnym”.

Wobec powyższych argumentów za niezasadny należało uznać zarzut I skargi, w którym wskazano na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 433 § 1 k.p.k., art. 434 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., art. 435 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Wymienione w tym zarzucie przepisy kodeksu postępowania karnego, poza art. 437 § 2 k.p.k., nie mogą być podstawą skargi. Natomiast obrońca oskarżonego nie wykazał, aby Sąd Apelacyjny rzeczywiście uchylił wyrok nie podając dla tej decyzji podstawy prawnej, która mieściłaby się w katalogu podstaw orzeczenia kasatoryjnego, wymienionych w art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. Sąd Apelacyjny wyraźnie wskazał na art. 454 § 1 k.p.k. jako podstawę wydania wyroku kasatoryjnego (pkt 5.3.1.4.1. formularza uzasadnienia wyroku), a ta jest wprost wymieniona w art. 437 § 2 k.p.k. Sąd ten ponadto uzasadnił, dlaczego inaczej niż Sąd Okręgowy ocenia zgromadzone w sprawie dowody, w tym przede wszystkim zeznania świadka P. W..

Obrońca oskarżonego w pierwszym zarzucie skargi wskazał również na to, że sposób procedowania Sądu Apelacyjnego narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji w powiązaniu z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (dalej powoływana jako „Konwencja”). Jak słusznie stwierdza się w uzasadnieniu cytowanej już uchwały w sprawie I KZP 1/19, „Sądowi Najwyższemu nie wolno przejść do porządku nad naruszeniem standardów rzetelnego procesu, które gwarantuje art. 6 ust. 1 Konwencji oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji”. Jednocześnie podkreśla się tam, że skuteczność skargi powołującej się na naruszenia ww. przepisów jest uzależniona od wykazania ich powiązania z naruszeniem art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Taka sytuacja nie zachodzi w tej sprawie. Zdaniem obrońcy oskarżonego naruszenie prawa do rzetelnego procesu polegało na tym, że prokurator wadliwie wskazał zakres zaskarżenia, zarzut postawiony w apelacji (dotyczący uniewinnienia za czyn zakwalifikowany jako handel ludźmi) był sprzeczny z zakresem zaskarżenia i nie został w żaden sposób uzasadniony. Wobec tego w opinii obrońcy nie doszło w ogóle do zaskarżenia wyroku uniewinniającego w tym zakresie, a orzeczenie należało uznać za prawomocne (do

tej ostatniej kwestii, czyli skuteczności zaskarżenia wyroku Sądu I instancji w odniesieniu do czynu z punktu II części wstępnej wyroku, przyjdzie się jeszcze odnieść w tym uzasadnieniu). Tak sformułowany zarzut skargi nie został powiązany z wykazaniem rzeczywistego naruszenia art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. i stanowi próbę wymuszenia dokonania przez Sąd Najwyższy kontroli skargowej w zakresie naruszenia przez Sąd odwoławczy przepisów prawa karnego procesowego, które z woli ustawodawcy nie mogą stanowić podstawy skargi. Ponadto trzeba pamiętać o specyfice kontroli skargowej. Oddalenie skargi, inaczej niż oddalenie kasacji, nie powoduje zakończenia postępowania karnego. Na skutek oddalenia skargi „sprawa” w rozumieniu tak art. 45 ust. 1 Konstytucji, jak i art. 6 ust. 1 Konwencji, nadal toczy się a oskarżony może w jej toku korzystać z wszystkich gwarancji rzetelnego procesu.

Pozostaje jeszcze odnieść się do zarzutu II i III skargi. W obu wskazano na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, przy czym w zarzucie II miała ona polegać na „braku skargi uprawnionego oskarżyciela”, zaś w zarzucie III – na orzekaniu, pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone. Oba zarzuty zasadzają się na założeniu, że apelacja prokuratora wniesiona na niekorzyść oskarżonego T. P. nie dotyczyła czynu z punktu II części wstępnej wyroku Sądu Okręgowego w K., wobec tego rozstrzygnięcie co do tego czynu (uniewinnienie) uprawomocniło się bez zaskarżenia zwyczajnym środkiem odwoławczym.

Trzeba przyznać, że sposób, w jaki skonstruowano apelację na niekorzyść oskarżonego T. P., jest daleki od doskonałości. Wręcz przeciwnie, przyznając rację obrońcy oskarżonego trzeba stwierdzić, że jest to środek zaskarżenia niespójny. We wstępie apelacji wyraźnie wyłączono czyn z punktu II części wstępnej wyroku z zakresu zaskarżenia (jest tam mowa o zaskarżeniu rozstrzygnięcia o winie, z wyjątkiem rozstrzygnięcia zawartego w pkt 18 wyroku w zakresie odnoszącym się do czynu zarzucanego w punkcie I i II aktu oskarżenia (punkt II aktu oskarżenia (w rzeczywistości „punkt 2” dotyczy czynu zakwalifikowanego jako handel ludźmi)). Natomiast już w zarzucie apelacyjnym (zarzut III.1.a apelacji) wskazano na obrazę przepisów postępowania i niewykazanie dlaczego przeprowadzone dowody uzasadniają uniewinnienie oskarżonego od czynu opisanego w pkt II, IV i V aktu

oskarżenia. Wniosek apelacji ujęty jest w sposób ogólny – „uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania”. Natomiast rzeczywiście, jak słusznie stwierdził w skardze obrońca, uzasadnienie apelacji nie zawiera żadnych argumentów na rzecz tezy, że uniewinnienie T. P. od popełnienia czynu z punktu II części wstępnej wyroku było niezasadne.

Dla prawidłowego rozpoznania zarzutu z punktu II i III skargi kluczowe jest ustalenie jakie elementy środka odwoławczego wyznaczają zakres zaskarżenia. W doktrynie i orzecznictwie, dokonując wykładni art. 425 § 2 k.p.k. i art. 427 § 1 k.p.k., słusznie wskazuje się, że dla prawidłowego ustalenia zakresu zaskarżenia konieczne jest dokonanie analizy treści całej apelacji oraz zarzutów w niej ujętych, jeżeli takowe sformułowano. Toteż, błędne sformułowanie zakresu zaskarżenia nie jest dla sądu odwoławczego wiążące, gdy z pozostałych elementów apelacji, zwłaszcza z treści zarzutów oraz uzasadnienia, wynika inny zakres zaskarżenia niż został wskazany (por. D. Świecki, *Konstrukcja apelacji jako środka odwoławczego w procesie karnym*, Warszawa 2018, s. 82). Słusznie podkreśla się, że o ile zakres zaskarżenia powinien być wskazany w środku odwoławczym w jego części wstępnej, to jednak jest on elementem pochodnym, ustalany przez pryzmat uchybienia. To bowiem przez pryzmat uchybienia wskazanego w środku zaskarżenia określa się zakres zaskarżenia a nie odwrotnie (por. w odniesieniu do granic zaskarżenia kasacją: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2018 r., V KK 498/17).

W apelacji prokuratora wniesionej na niekorzyść oskarżonego zarzut sformułowany w punkcie III.1.a. wprost dotyczył również rozstrzygnięcia uniewinniającego T. P. od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia (wymienionego w punkcie II części wstępnej wyroku Sądu I instancji). W rezultacie, definiując zakres zaskarżenia przez pryzmat wskazanego w zarzucie apelacji uchybienia (tego, jakie rozstrzygnięcie ten zarzut atakuje), należało przyjąć, że prokurator zaskarżył również rozstrzygnięcie o uniewinnieniu oskarżonego od popełnienia czynu zakwalifikowanego jako handel ludźmi. Toteż rozpoznając apelację w tym zakresie Sąd odwoławczy nie dopuścił się uchybienia, które skutkowałoby bezwzględną podstawą odwoławczą.

Zupełnie inną kwestią jest to, czy Sąd odwoławczy orzekał w granicach zaskarżenia, czy może skorzystał z prawnych możliwości wyjścia poza te granice, jak również to, czy respektował w tej sprawie zakaz *reformationis in peius*. Jak już wskazano, kwestia ewentualnego naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa karnego procesowego innych niż wymienione w art. 539a § 3 k.p.k., pozostaje poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu skargowym.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w postanowieniu.